

J A V A - B O D E .

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1854.

Zaterdag 14 October.

N°. 82.

Prijs per halfjaar voor Batavia ..... f. 12.50
" " " Java ..... " 15.—
" " " Buitenbezittingen ..... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentie met daaraan herhaling is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 6den Julij 1854. no. 57, is de hortulanus bij 's lands plantentuin te Buitenzorg, J. E. Teijmann, benoemd tot broeder der orde van den Nederlandschen leeuw.

Krachten de magtiging des Koning, kan beschouwd worden, als bevestigende het radicaal van indisch ambtenaar der 2 klasse, J. G. A. Scherff.

Civil Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, cervol, de élève bij 's lands houtstapelplaats en houtzagtmoelen te Batavia H. Orth.

Benoemd:

Tot controleur der 3 klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures J. C. A. Scherff.

Tot assistent van het kantoor van den assistent-resident van Ajoe Bangies (Sumatra's Westkust), de commissie ontvanger der inkomende en uitgaande regten, haven- en pakhuismeester te Siboga, A. G. Jagers.

Bevorderd:

Tot assistent der 3 klasse, de opniener der 1 klasse J. van Hoek.

Tot opniener der 1 klasse, de opniener der 2 klasse H. E. van Kraayenburg en J. W. Gendrup.

Weder gesteld:

Ter beschikking van den directeur der cultures, de 2 commissie bij den directeur-generaal van Financiën J. Baart de la Faille.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Werksaam gesteld als buitengewone derde commissie:

De gepassioneerde sergeant majoor, werkzaam bij de directie der goud, F. J. J. J.

De gepassioneerde bij de directie der cultures F. A. H. Oudstijp.

Militair Departement.

Op zijn verzoek, cervol, uit Zr. M. militaire dienst, de officier van gezondheid der 4de klasse A. J. Frank.

Tijdelijk Opgedragen:

Aan den majoor der genie W. A. J. van Krippendorff, de betrekking van chef van het eerste bureau der genie directie, en kommandant van het korps sappeurs.

Aan den kapitein der genie J. van Staveren, de betrekking van onder-directeur der genie in de eerste militaire afdeeling.

Goedgekeurd:

dat door het Militair Departement, bij het Wapen der Legation te Batavia, is geplaatst:

Bij het 11 bataillon, de kapitein W. van Oe, vroeger voor memorie gevoerd en belast met de waarneming der betrekking van administrateur der koloniën Oranje-Nassau (Boeneo).

Zijn overgeplaatst:

Bij het 1 bataillon, de eerste luitenant F. H. D. Spelti, van het 4 bataillon.

Bij het 2 bataillon, de tweede luitenant F. G. Meis, van het 1 bataillon.

Bij het 4 bataillon, de eerste luitenant jhr. J. L. E. Bourcoud, van het 1 bataillon.

Bij het 6 bataillon:

de kapitein P. J. C. van Hoof Schiltkousen, van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra;

de eerste luitenant M. H. Dickmann, van het 10 bataillon, en de tweede luitenant:

J. A. Quack, M. A. D. van der Krop, W. J. Andriess, J. H. Rijkman en R. F. de Ravallat, allen van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra.

Bij het 10 bataillon:

de kapitein H. Ravenswaay, van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, en

de tweede luitenant:

W. J. Lindgren, E. D. C. Middelaar, J. C. Laek de Bors en G. Schijven, de twee eerstgenoemden van het 6 bataillon en de twee laatstgenoemden van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra.

Bij het 14 bataillon, de kapitein F. van de Grampel, van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3 militaire afdeeling, de kapitein J. H. F. von Stietz, van het 14 bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Westkust Sumatra, de kapiteins M. W. de Val en A. J. Goldersmann, beiden van het 10 bataillon. de eerste luitenant: W. D. Ade, A. W. F. Heitgers, W. G. le Clercq, G. J. C. A. Cochijs, C. J. Meijer en F. A. Bloem, de 3 eerstgenoemden van het 6 bataillon en de 3 laatstgenoemden van het 10 bataillon. de 2 luitenant G. W. Oppel en de inlandsche 2 luitenant Sabang, beide van het 10 bataillon.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Maff in October.

Het vertrek zal plaats vinden op den 28sten. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. daags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.

b. De pakketten voor Banka, Palembang, en Rionw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt een belanghebbenden bekend, dat op eenen nader te bepalen dag door den resident van Batavia, in het lokaal der Bourse alhier, in het openbaar zal worden verkocht eenne hoeveelheid stofgoud, afkomstig van Manado.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat ten gevolge van een verandering welke door het Britsch gouvernement is gebracht in de route, welke aanvankelijk voor de stoomschepen der penninsular and Oriental Steam Navigation Company, 'slands naar Australië, was vastgesteld, zijnde de schepen voortvan op de reis tusschen Singapore en Australië, Batavia niet meer zullen aandoen.

De resident van Batavia maakt een belanghebbenden bekend, dat op Vrijdag den 20 Oct. des voormiddags ten 10 ure, ten burele door hem, overeenkomstig de door den directeur der producten en civiele magazijnen gestelde, in de Javasche Courant van den 7 dezer No. 80, geplaatste voorwaarden, eenne publieke uitbesteding zal worden gehouden, voor den overvoer van Bandjarmassing naar Pontianak en Sambas, van eenne hoeveelheid, respectievelijk van 250 en 150 ton steenkolen.

Vendutien.

Op Maandag 16 October, ten huize van den heer Tenco Modderman jr., op het Koningsplein, door gebr. Rosette & Co.

Op Dinsdag 17 October, wegens vertrek, voor de woning No. 74 in het kampement te Weltevreden.

Op Woensdag 18 October, voor het woonhuis van den hoogedelgeb. heer baron Melvill van Carnbee, in den Gang Chaulan No. 17, door Vaupel & Co.

tegen 2 pCt. vendutalaris, voor het commissiehuys van een Staten, Morgan & Co.

Op Donderdag 19 October, tegen 2 pCt. vendutalaris, op het Meesterdeplein, door John Pryce & Co.

Op Zaterdag 21 October, voor het commissiehuys te Meester-Cornelis.

Aangekomen Vreemdelingen.

van 5 — 12 October

ROTTERDAMSCH HOTEL. J. H. Hall, van de Bismarcklanden. — L. Chauvin, van Samarang. — C. Duben, van Buitenzorg. — Flippe Ravaggi, van Singapore. — W. R. J. van Beusechem, Samarang. — mr. G. A. A. de Nijse van Groll, van Buitenzorg. — Fletcher van idem.

MARINE HOTEL. P. A. Matthijsen, van de reede. — H. C. Steenbergen, van idem. — F. A. Dennige, van idem. — C. J. Lant, van Muntok. — H. H. Spengler en echtgenoot, van Soerabaya. — P. van Duyvenbode, van Amsterdam. — J. Andreas, van idem. — J. van der Meulen, van Engeland.

JAVA HOTEL. A. F. Neuman, van Jannosten. — F. A. H. Beer, van Bandong. — U. Boser, van Soerabaya. — P. B. Roelofs, van Amsterdam. — F. H. H. Froester, van de reede. — H. L. K. van Wely, van idem.

HOTEL WILLEM II. J. H. Watthier, van de reede. — F. R. Rijkens, van Soerabaya. — C. H. C. van der Laar, van idem. — Ockers, van Batavia. — A. P. Michel, van Tjandjoer. — H. Meijer, van de reede. — J. J. Diepenham, van idem. — Beerskamp, van Batavia.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. Osti, van Sambas. — J. van Tubergen, van Soerabaya. — C. van Terveen, van idem. — C. Carst, van Tagal. — B. J. Ledewijks, van Samarang. — J. Versteegh, van Nederland. — H. O. G. W. Tuning, van Onrust. — J. Peereboom, van Sambas. — J. E. Wisler, van Nederland.

Advertentiën.

Bevallen van eenen ZOON, M. L. Beer, Persijs. BANDONG, 9 October 1854. (1599)

Heden ontving ik het treurig berigt, dat mijn eenigste broeder C. van den Bor, in leven boekhandelaar te Amsterdam, in den ouderdom van 39 jaren is overleden, nalatende eenne vrouw met vijf jeugdige kinderen.

L. VAN DEN BOR.

BUITENZORG, 8 October 1854.

(1575)

VENDUTIE

op Maandag den 16 October 1854, ten huize van den heer TONCO MODDERMAN, JR. op het Koningsplein.

door Gebr. Rosette & Co.

van eenen netten en wel geconserveerden Inboedel, bestaande uit fraaie massief Mahonijhouten Linnen-, Hang- en Reekenkasten, Consols, Ronder, Oval-, Speel- en Waschtafels, Toiletten, Etageres, Ameublementen, waaronder een van zwart Ebbenhout, Buffetten, Knapen, Japansch- en Chineesch Lakwerk, een paar zeldzaam voorkomende groote en rijk bewerkte Chineesch porseleinen Vazen, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Pendules, Porcelen-, Kristal-, Glas-, Zilver- en Plectwerk, diverse Rijtuigen, goedlopende Paarden, eenne Hollandsche Koe, Bloemen in potten, enz.

Op Zondag den 15den voor een ieder te bezichtigen. (1578)

Vendutie op Dinsdag den 17 October

door Munder,

voor de woning van den Wed. Gebr. heer kapitein

CLAESSENS,

in het kampement te Weltevreden No. 74, wegens

Vertrek, van deszelfs

Geheel Nieuwen Inboedel.

(1587)

VENDUTIE

op Woensdag den 18den October 1854,

voor het woonhuis van den HoogWel Geb. heer

Baron MELVILL VAN CARNBEE,

in den Gang Chaulan, No. 17, door Vaupel & Co.,

van 2 Spannen bijzonder goede en fraaie Macassersche Wagenpaarden, een goed gedresseerd Rijpaard, Wagens, waaronder een slechts weinig gebruikte Milord, alsmede deszelfs zoo goed als nieuw Ameublement, als: Mahonijhouten Banken en Stoelen, Tafels en Toiletten met Marmeren bladen, Eettafels, Speeltafels, Kleeder- en Boekenkasten, Knapen, Schutels, Etageres, Ledikanten, Wipstoelen, enz., eenige fraaie Japaneesche Meubels, een Piano van Bernard te Parijs, goede Hang- en Tafellampen, Spiegels en Schilderijen, Carpetten en Alcatieven, Zilverwerk, waaronder een Theeservies, Plect-, Porcelen-, Cristal- en Glaswerk, enz., enz. (1592)

Op de Vendutie van Woensdag den

18den dezer,

zullen alsmede worden verkocht 10 balen Wit Garen, Drills en andere Goederen min of meer door seawater beschadigd, een Factuur Engelsche Lijerwerken, een Praauw Sampang, groot 9 koyangs, met Inventaris, enz. (1598)

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

OUDE COURANTENIEUWS. (verv.)

Noef, vermoed van het relaas en vreesende voor nog meer oud Courantenieuws, had zijne handschoenen weder aangeetrokken en den dunnen rotting gegrepen. Zijne nieuwsgierigheid is sterker dan zijne vrees. Hij blijft.

Ik had van mijne kindschid ter zee gevaren, en de gedwongen rust, onder Napoleon den Groote, die onze vaderlandsche handel en zeevaart bijna vernietigde, viel mij hard. Toen hij eindelijk overwonnen was, en Nederland zijn rang in de rij der Europeesche staten hernomen had, begaf ik mij onmiddellijk weer aan boord en deed eenige togtien naar de Oostzee.

De zomer van 1815 was bijna ten einde. Er lag in Dantsig nog een lading graan, die door het kofschip De drie Geuzen, waarop ik stuurman was, moest afgehaald worden, en hoewel de tijd reeds te ver verlopen was staken wij toch in zee. In het eerste ging het goed, en het scheen of de plaats onzer bestemming spoedig bereikt zou worden. Nog een dag zeilens slechts, en er onstond een storm zoo als de Geuzen nooit hadden bijgewoond. Ja neef, zoo'n storm je moest eens weten hoe die er uitziet, dan zou je merken dat er wat anders te doen valt, dan zijn haar te pomaderen, zijn baard of baardje te krullen, en een nur in den spiegel te gluren om de boorden recht tegen

de kin te doen opstaan. Snel draaide neef zich om, want juist hield hij zich met deze verrichtingen bezig.

Aan alles komt een einde, zoo ook aan een storm; maar de buikderbast had het toilet van onze Geuzen leelijk gehavend. Toen wij in behouden haven waren was onze boegspriet gebroken, de mast gekraakt, het roer weg en de romp in alle naden lek. Wij hadden er het leven afgebragt en dat was genoeg.

Maar de kast moest vertimmerd worden, dit vereischte tijd, en wij deelden het vrolijke vooruitzicht, om een moordsch winter in Dantsig te moeten doorbrengen. Hij kwam dan ook, de barre wintervorst, en voerde een gansche lading hagel, sneeuw, ijs, en wat er bij behoort, mede.

Bij eenen vorige reis had ik kennis gemaakt met een vlijtig en eerlijk handwerksman. Om de verveling te ontwijken, die een zeeman bij een gedwongen rust in een haven aan boord altijd ondervindt, zocht ik hem van tijd op, en sleet aangename uren in het gelukkige gezin, dat uit drie lieve kinderen en eenne brave vrouw bestond.

Den avond vóór den noodlotigen St. Nicolaas, hadden wij nog bij het helder vlamvend kolenvuur zitten keuvelen. Terwijl ik, met het oudste kind, een dochtertje van tien of elf jaren, dat ik om hare liefstalligheid bijzonder genegen was, tusschen mijne knieën, van mijne seereizen, en haar vader op zijne beurt van de

jammeren der stad gedurende het laatste beleg verhaalde was het ongemerkt laat geworden. Hij bood mij zijne woning tot een nachtverblijf aan, en dijn had ik van het gulle aanbod gebruik gemaakt, doch de gedachte dat de kapitein en de overige scheepsmakkers zich dan ongerust over mij zouden maken, hield mij terug. Ik ging dus na een minsame groete en een hartelijken handdruk, kwam huijverend van koude aan boord, en daar allen reeds hunne kooijen hadden opgezocht, volgde ik hun voorbeeld en sloop weldra in.

Ik was nauwelijks den volgenden morgen ontwaakt en dacht na over het gelukkige, van in het besit te zijn van een lieve vrouw en aanvullende kinderen, zoo als die van mijn Dantsiger vriend; ik vergeet het onstuimige zeemansleven bij het meer bestendige aan land en.... Daar klonk een overdoende knal!... een zonderling gevoel, alsof de koude lucht op het dek merkbaar bewogen werd, deed mij huiveren. Een vreeselijk vermoeden van een of ander ontzettend ongeluk rees bij mij op; en in een oogwenk had ik den wal bereikt.

Verwarring heerste overal in de straten, en al spoedig klonk mij de roep in de ooren: De kruidtoren is gesprongen! Ik rende naar den Schoteldam.

Hoe nader aan de plaats des ongeluks, des te vreeselijker werd de verwoesting, eerst stukgeslagen glasruiten, toen afgeworpen geveltoppen en schoorsteenen,

Op eenen nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden, zonder reserve,
worden verkocht:

een Aandeel in de Nederlandsch-Indische
Stoomboot-Maatschappij.

(1582) JOHN PRYCE & Co.

De Ondergeteekenden hebben steeds in voorraad
Alle soorten BRILLEN,
zoowel met gekleurde als witte Glazen.

(1593) VAN RIET & TER GOUW.

ITALIAANSCH E SNAREN

voor Viool, Guitaar, Violoncel en Alt.

Bij

(1594) VAN RIET & TER GOUW.

PUKE MALANG SIGAREN

à f 3,— de 100 stuks bij

(1564) W. KUYPERS, Passar Senin.

NOTEN,

à f 1,— de Honderd Stuks, bij

(1532) COSTER.

OP NIEUW ONTVANGEN:

eenige van de alom gunstig bekende

Ijzeren bekleede Armstoelen,

welke door het aanbrengen van een verlengstuk en het
naar verkiezen hooger of lager stellen van den rug in
een niterst gemakkelijk rustbed worden herschapen.

Door dierzelver betrekkelijke ligtheid en weinige om-
vang zijn ze bij uitnemendheid geschikt voor Officieren
te veld en Reizigers.

(1541) GEER. ROSELJE & Co.

Met de laatst aangekomene Schepen
hebben de Ondergeteekenden op
nieuw ontvangen:

Een groot assortiment massief Mahonijhouten Meubelen, bestaande hoofdzakelijk uit Ameublementen voor Salons en Boudoirs, Spiegel-, Linnen-, Hang- en Beeldenkasten, Eet-, Speel-, Canapé- en Wasch Tafels, groote Fantaisie, Ziekenstoelen, Consolen, Knapen met Harmonica's, Blazen, Piano Tabouretten, groote Toiletten, Buffetten, enz. Vooris Spiegel, Schilderijen, Zadel, Parijsche Kinder Wagens, wit Porceleinen Eet Serviezen, superieure Engelsche Scheermessen die bij den verkoop worden gegarandeerd.

Prachtig Fleetwerk, aan zilver gelijk en nimmer rood wordende, als: Groenten Schalen, Olie- en Aard- en Liqueur- en Zuur Stellen, groote Ovale Bladen van 24, 26 en 28 duim, Blakkers, enz.

Wagen- en Bendi Lantaarns, Klokken met Orgel muziek, groote Pendules en Candelabres, Tafel-, Hang- en Muurlampen.

Groote Brandwaarborg Kasten.

Een Europeische fraaije Vis a Vis (Victoria).

Een Europeische fraaije Mandchats.

Een partijtje supra fijne Rhijnwijn.

Prima kwaliteit Eau de Cologne.

Loose en Gezette Brillanten, waaronder Maarpenen, Stellen Kneppen, zoo voor Heeren als Dames, Broches, Oorkneppen en Ringen.

Bij contante betaling, d. i. voldoening bij de levering, geniet men een aanzienlijk rabat.

(1540) GEER. ROSELJE & Co.

PAS ONTVANGEN:

VERSCHE TUINZADEN.

(1431) COSTER.

verder vernielde daken, en eindelijk geheele straten, waarin zoo even nog eene vrolijke bedrijvigheid heerste, in een stuivenden puinhooi herschapen.

En nog niet het akeligst was de aanblik op het rookend puin: het gejammer der menigte, het gekerm der onder ongestorte muren en zolders bedolvenen, en der doordringende verminkten, het angstig gesteun der stervenden, klank afgruiselijk, en het gezigt der in het rood gedingende ledematen, en der verbrijzelde lijken, badende in bloed, joeg de onbegrijpelijkste siddering aan.

Dwaars door het gillende en schreeuwende volk, en klauterende over dalen en steenklompen, had ik in ontzettende angst mij een weg gebaand tot in de nabijheid van de plek, waar den vorigen avond nog zoo veel huiselijk geluk genoten werd. Met moeite herkende ik de woning van mijn eerlijken vriend. Niet ver van den opgebarsten vulkaan lag zij geheel verpletterd, zoo als ik, helaas! vermoed had. Zonder te letten op hetgeen rondom mij voorviel, onderzocht ik den puinhooi. Onder een soldering, die door een doormiddelde gealagen balk een soort van gewelf vormde, scheen het mij toe een zacht gekreun te hooren, en onbewust riep ik hont en steenen op. Na eenige minuten gelukte het mij door te dringen, en daar lag het kind, tusschen planken geklemd, dat mij zoo vlijend kon tegenlachen, en mij den vorigen avond nog zoo geplond had. Zij was dood, althans het gekreun had

PRIJZEN DER KLEEDINGSTUKKEN AAN HET MAGAZIN VAN HEEREN MODE-ARTIKELN, VAN S. D. BRANDON.

ROKKEN EN JASSEN.

Superfijn Zwart Laken Rok	f 60.—
Thibet Rok	f 30.—
Jas	f 30.—
Buis	f 25.—
Zwart Orleans Jas of Rok	f 20.—
Paletot of Buis	f 15.—
Wit of geel Graslinnen Jas of Rok	f 10.—
Effen of geruit Ecru Jas of Rok	f 10.—
Wit Katoen Jas, Rok of Paletot	f 8.—
Buis	f 4.—
Heeren Ochtendjassen van div. stoffen	f 10.— à f 20.—

PANTALONS.

Superfijn Zwart Satin de laine Pantalon	f 25.—
Tricot Pantalon	f 25.—
Gekleurd Casimir en Tricot Pantalons	f 20.—
Zomerstof Pantalon	f 10.—
Wit Linnen Drill Pantalon	f 8.—
Jaems of Keper Pantalon	f 8.—
Gekleurd Ecru Pantalon	f 8.—

VESTEN.

Geborduurd Thibet en Satin Vest	f 20.— à f 25.—
Effen Thibet Vest	f 15.—
Halvest met Goud en Zilver	f 14.— à f 16.—
Gekleurd Zijden Vest	f 10.— à f 14.—
Zwart Satin Vest	f 10.— à f 12.—

Bovengenoemde garandeert voor de beste bewerking, alsmede voor de beste Fourraturen en de spoedige levering. Het Magazijn wordt dagelijks met de nieuwste Heeren Mode-Artikelen vermeerderd.

Indien de Goederen niet volgens de bestelling geleverd worden, behoeft men dezelve niet te ontvangen.

NB. NB. Alle bovengenoemde prijzen zijn à contant of berekend op een credit van ééne maand. (158)

REVALENTA ARABICA

van
BARRY DU BARRY & Co., te Londen.
Hoofd-Dépot voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.
(981)

TE KOOP Twee Hardlopende
BENDIEPAARDEN.
(Makassaren).
(1585) LANGE & Co.

TE KOOP Een Ijzeren BRANDWAAR-
BOEG-KAST met geheime Sluiting,
zeer geschikt voor huiselijk gebruik.
Te bevragen en te bevragen bij
(1595) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Wordt te Kóop aangeboden, een zoo goed
als nieuwe BENDI met Engelsche veren.
(1596) Adres LANGE & Co.

TE KOOP GEVRAAGD
DISTILLEERTOESTELLEN.
Adres onder letter B bij H. M. van Dorp te Batavia.
(1567)

TE HUUR Een ruim HUIS te Meester
Cornelis, digt bij de School.
(1589) LISSOW.

TE HUUR Eene STEEN- en MALK-
BRANDERIJ.
Te bevragen bij
(1586) M. DE LEON, qq.

TE HUUR Met 1°. November een
steenen Huis op Noord-
wijk; nadere informa-
tien bij den Heer H. M. van Dorp. (1588)

Gekleurd Piqué Vest ..... f 6.— à f 8.—
Effen wit Piqué Vest ..... f 6.—

ONDERGOEDEREN.

Witte Overhemden.....per dozijn	f 30.— à f 60.—
Gekleurde Overhemden	f 30.— à f 48.—
Flanellen Borstrokken	f 30.— à f 40.—
Lamswollen Borstrokken	f 36.— à f 60.—
Witte Cabajien	f 20.— à f 24.—
Gekleurde Nachtpantaloos	f 20.— à f 24.—

VOOR HEEREN MILITAIERN.

Superfijn blaauw Laken Uniform-Rok of Jas met Passanten	f 60.—
Uniform-Rok of Jas voor Marine Officieren met Knopen en Passanten	f 65.—
Blaauw Thibet Uniform-Rok of Jas voor Infanterie en Marine Officieren	f 40.—
Superfijn blaauw Laken Schutters Rok	f 40.—
Everlasting of Thibet Schutters Rok	f 25.—

VOOR LIVERIJ BEDIENDEN.

Gekleurd Laken Koetsiers-Rok of Jas met wit of geel Galon afgezet	f 40.—
Gekleurd Laken Buisjes voor Huisjongens of Palfeniers met wit of geel Galon afgezet	f 30.—
Zonder Galon f 5.— à f 10.— minder.	
Wit Keper Pantalons voor Koetsiers of Huisjongens	f 4.—
Gekleurd Laken Liverij-Vesten	f 8.—

Gelden in Leen op eerste Verband, à 7½ pCt.

Te bekomen bij het Fonds van Geëmptijgeerde der Factorij van de Nederlandsche Handel-Maatschappij en te bevragen bij de Factorij voorvoemd. (1588)

40,000 GULDEN

of minder, in leen te bekomen, onder eerste verband. Adres letter M. bij H. M. van Dorp. (1588)

Eene deftige Weduwe in eene der groote Steden in Zuid-Holland, alwaar goede Scholen en Gymnasien zijn, wil zich eenen opvoeding in het Moederland moeten ontvangen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, onder letter E. met franco brieven aan het adres van den Adviserend Advocaat, Mr. L. J. A. Tollens, op Batas Toelies. (1590)

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zich van af 1°. dezer alhier gevestigd heeft tot uitoefening van Handels- en Commissiezaken, onder de Firma van J. F. VAN LEEUWEN & Co.

(1591) J. F. VAN LEEUWEN.
SOERABAYA, 13 October 1854.

Eene gouvernante in staat tot het geven eener gesoigneerde educatie, en zich reeds eenige jaren hiaraan toegewijd hebbende, zag zich gaarne spoedig geplaatst. Franco brieven onder letter F. aan de boekhandelen Lange & Co. (1585)

Opleiding tot het Notariaat

voor Heeren ambtenaren, die het examen in dat vak, voor de betrekking van Secretaris gevorderd, wenschen af te leggen, bij den

adviserend Advocaat en Candidaat Notaris
Mr. L. J. A. TOLLENS.

Adres: Batas Toelies. (1579)

opgehouden. IJlingt nam ik het wicht op mijne armen en strompelde van daar.

Al spoedig kwam mij iemand voor den boeg, wiens eerlijk voorkomen mij trof: „Geef mij dat kind, ik bid er u om!” sprak hij, en toen ik schoen te aarzelen, ontrukte hij het mij.

Ik snelde naar de woning van mijn vriend terug, na vele vergeefsch pogingen vond ik... de lijken van hem, zijne goede vrouw en kinderen.

Eene fatale geschiedenis, regt tragisch, snijfelt neef Jan; „goed voor het een of ander in een tijdschrift, en voor een snuiter, dien men een auteur noemt. Als ik een schrijver was—de hemel zij gedankt ik ben het niet—ik... ja... zou de stof wel verwerken en er eene famoesse novelle van maken.”

Oom David Westervoorst zweeg.
„En waar bleef het kind, dat gij op het punt van te stikken van onder het puin opdelfde?” vroeg mejufvr. MARIE, zijne huishoudster.

Ik weet het niet, antwoordde hij treurig. „Ik deed gedurende den winter, dat wij in het ongelukke Dant-zigt lagen, wel onderzoek, doch toen het ijs uit de Oostzee verdween was, en onze kof de reis naar het vaderland weder aannam, was het mij niet gelukt,

mijne arme Stiena weder te vinden. Zij zal wel gestorven zijn.”

„Zij leeft nog!”

„Hoe, jufvrouw MARIE?”

„Haar vader was de timmerman BREDERIJER.”

„Ik heb zijn naam niet genoemd. Ja, zoo heette hij FRIEDRIK BREDERIJER, en zijn tienjarig dochtertje STIENTJE.”

„STIENTJE MARIE, en mijne moeder heette ANNA.”

„Zoo noemde de timmerman FRIEDRIK zijne vrouw, dat is waar, herneemt de voormalige koopman kapiten, en behalve STIENTJE was er nog een kind, een kind...”

„Johan. Het lag aan de borst.”

„Gij zijt...”

„Het meisje dat aan u haar leven te danken heeft...”

„Een raar geval,” hervat de stierne neef.

„STIENTJE...”

„De man, aan wien gij het kind hadt overgegeven, was een smid, die zijn dochtertje van gelijken leeftijd reeds vroeg om eene boodschap had uitgezonden; te laat ontdekte hij zijne vergissing; want zijn kind was verplotterd; maar hij nam mij aan voor het verlorene, en toen hij stierf werd ik in een weeshuis verder opgevoed.”

„En hoe zijt gij in Holland gekomen, STIENTJE?” vraagt eindelijk de oude zeeman, die een poos in gedachten heeft gestaan, en blijkbaar met moeite zijne aandoeningen onderdrukt.

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan.

(1280)

FRAAIJE ALBUMS

van 24 gravures, rijk gebonden.

Nouvelle Carte Générale des Théâtres de la Guerre dans le Nord et l'Orient f 5,— bij H. M. van Dorp, te Batavia. (1571)

TOONEEL DES OORLOGS.

PER MAIL ONTVANGEN:

I. Nouvelle Carte Générale Illustrée des Théâtres de la Guerre, par la méthode prompt d'illustration. f 5,—

II. Plan de St. Petersburg et de Cronstadt, revue et corrigée sur les lieux avec explication, 4 feuilles, grand format. f 10,—

III. De Oorlog met Rusland, toestand van Europa in 1854. f 3,— alsmede voorhanden:

Portret van NIKOLAAS I. Keizer aller Russen. Schilderij, geteekend door Jullien, is een der beste en uitvoerigste der bestaande afbeeldingen van den Czaar. Te Batavia, bij

(1580) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bij H. M. VAN DORP zijn te bekomen:

Verschillende Goudbronzen, als: Citroenbrons. Bleek Geel Brons. Rood Brons. (1570)

NAUTICAL ALMANACS 1855

bij F. L. HUGHAN. (1576)

Boek- en Papierhandel LANGE & Co.

Ontvangen: Een kourige Factuur diverse Koopmansboeken, Boeken voor Copieer machines, Papier impermeables, fraaije Gous-mains, rood en goud Mail-lak, Copie de lettres carboniques, enz.

Onze Tijd.

Bij het verwacht wordende Xllde deel, worden aan Intekenaars gratis afgeleverd drie kaarten van het Oorlogstoondeel in het Oosten.

Alleen op deel XI en XII en volgende, kunnen nog eenige intekeningen worden aangenomen. De vroegere deelen worden op nieuw verwacht.

Prijs per Jaargang van twee compresse deelen met portretten en kaarten, benevens afzonderlijke kronijk f 8,—. Aanvragen franco. (1583)

Depôt van Kantoor-Boeken.

PARIJSCH FABRIKAAT, in geheel Leder gebonden, in complete stelen van Grootboek, Kopijboek en Journaal, Memoriaal, Kasboek

van koperen beslag aan hoeken en ruggen voorzien, in Klein en Groot Mediaan en Imperiaal formaat. Iedere soort mede afzonderlijk verkrijgbaar.

Voorts: DEBITEUREN BOEKEN, debet en credit op eene bladzijde, VERKOOP, FACTUUR, KAS- en alle andere soorten van BOEKEN, voor Handel en Administratie geschikt, in Quarto, Folio, Roijaal en grootere formaten.

Al deze boeken zijn net gelinieerd, eenvormig en solide gebonden, en geheel ten gemakke van verbruikers ingerigt; het papier is van de zwaarste kwaliteit en sterk geglaceerd. De prijzen der differente boeken zijn uiterst billijk genoteerd.

(1572) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

• Met eene mevrouw bij wie ik diende, die haar zoon in Amsterdam bezocht, en aldaar stierf.

• Wonderlijk!

Een nieuw stilzwijgen volgt. Neef Jan gaat naar het kantoor.

Een paar weken later oog neef Jan een David en mejufvrouw MARIE, die nu weder zwanger is geworden, na, terwijl zij in den tuin wandelen en vertrouwelijk praten. Het hoofd schuddende zegt hij, maar zoo dat hem het niet verstaan kan:

• Waar moet dat heen?"

Andermaal is op adelaarswielen een maand verstreken, en nu wordt het neef duidelijker waar het heen moet. Er verloopt nog een week.

Wat trekt hij een zwaar gezigt, neef Jan, en de woorden blijven hem op de lippen kleven, terwijl hij uit de Amsterdammer oom voorleest:

• • • Ondertrouwd: Amsterdam, 30 Julij 1854.

DAVID WESTERVOOR, Ond-Koopvaardij-Kapitein,

met

STIENTJE MARIE BREDHEIJER.

Bruidegom en bruidgom zien elkander aan, en drukken zijgend hun genoegen uit.

ONTVANGEN:

een fraai assortiment Fransche Kantoorboeken, alsmede Tooverlantaarns van f 10,—, f 15,— en f 20,—. Kantoorbehoefden en Papeterie in groote verscheidenheid.

(1569)

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1854.

(1597)

Passage naar Samarang

per bark *Naga Laut*, kapitein J. Winter, te vertrekken den 17 of 18 dezer.

Adres

JOHN PRYCE & Co.

(1577)

Voor passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsch barkschip *Cornelia*, kapt. H. Visser. Dit schip zal met het einde dezer maand de reis van hier aanvaarden. Men adresseere zich bij den Gezagvoerder dan wel bij

de Agenten.

HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Den 11 October is met het Nederlandsch barkschip *Vier Gebraders*, gezagvoerder C. Louck, naar Nederland vertrokken de heer Jkhr. R. G. B. de Vaynes van Brakell, gepensioneerd kolonel en directeur der genie en sappeurs. Als 2 luitenant bij dat wapen in 1819 in deze gewesten aangekomen, werd hij achtereenvolgens in 1822 tot 1 luitenant, in 1828 tot kapitein, in 1833 tot majoor, in 1838 tot luitenant kolonel en eindelijk in 1847 tot kolonel bevorderd, terwijl hem, wegens zijn algemeen erkende en uitstekende verdiensten, in 1837 de orde van den Nederlandschen Leeuw en in 1848 de kommandeursorde van de Eikenkroon ten deel vielen. Hartelijk hopen wij, dat de regt te hooggeschatte man een voorspoedigen overtocht naar het vaderland en aldaar nog langen tijd in gezondheid eene welverdiende rust moge genieten.

— Men schrijft ons van Buitenzorg, dat den 9 dezer de zoon van den postmandoor te Wangon, afdeling Buitenzorg, door den bliksem getroffen en onmiddelijk overleden is.

— Men schrijft van Soerabaya: Op den 30 September jl., onstreeks half drie ure in den namiddag, is ter hoofdplaats Bangkallang een brand uitgebroken, die, aangewakkerd door een fellen wind, binnen anderhalf uur, de kampongs Pagadjahan, Boedjahan en Toemengungan heeft vernield. Dertien steenen gebouwen en 123 bamboezen huizen werden eene prooi der vlammen. De hierdoor aangerichte schade wordt geschat op ruim f 15.000. Het onheil wordt toegeschreven aan onvoorzigtigheid.

— Men schrijft uit de Lampongs: De kampong Tjantie, een der schoonste op Radja Bassa gelegene districten, is den 25 September bijna geheel eene prooi der vlammen geworden. Deze kampong was eene niet onbelangrijke handelsplaats en telde een ruim aantal inwoners. Maatregelen waren genomen om Tjantie weder te doen opbouwen en de schade te herstellen.

De handel bleef levendig.

— Volgens een van Makasser ingekomen bericht, was eene prauw-pantjallang, gevoerd door Intje Oemar, den 25 Augustus ll., op hare reis van Makasser naar Bima, op een rif, genaamd *de Bril* of *Taka Ramata*, gestrand. Alle passagiers waren op het vaartuig gebleven, dat met eenige handelsgoederen beladen was.

Den 28 Augustus vertrok Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, met eene kruisboot op sleep, naar de plaats des ongeluks en slande, na veel inspanning en niet zonder gevaar, er in, 51 personen van het wrak te halen, en een gedeelte van hunne goederen te redden.

Allen zijn behouden te Makasser aangebragt.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertie-Blad* van Zaterdag 7 October 1854 No. 79.

Soerabaya, Zondag jl. arriveerde alhier van Sampang (Madura) eene prauw, geladen met uijen, naar het scheen was de politie reeds onderrigt, dat zich smokkelgoederen aan boord bevonden, want een dienaar der politie wachtte de prauw op en maakte zich gereed dezelve te onderzoeken, toen een der opvarenden een zak over boord wierp, die terstond echter werd opgevischt, en waarin zich 56 ballen amfioen bevonden.

— Gisteren werden door de ijverige politie, op de hoogte van den kampong Sawahan, gearresteerd twee koelies, die eene groote Japanische koffer droegen; dezelve is onderzocht, waarop het bleek, dat er zich in

• Dat vervloekte oud Courantenieuws! broemt neef tusschen de tanden. Bij het overlijden van oom was hij universeel erigenaam; nu echter berekent hij:... doch weldra troost hij zich echt filosofisch met de gedachte, dat er toch niet aan te veranderen is.

Twee Pijlen uit één Koker.

EEN VERHAAL

I.

Er zijn sterke lieden in de wereld, wier armen uitgeleerd zijn, wier rug gekromd is. En zijn vlugge lieden in de wereld, die op krokken daarheen gaan. Er zijn ook rijken, die geen brood voor den dag van morgen kunnen kooplen. Zoo sterk zijn die reuzen, dat zij het geluk of onheil der toekomst in hunne hand hebben, — zoo vlug, dat zij die toekomst inhalen, dat zij er in een ruimer, uitgestrekter kring dan den tegenwoordigen leven, — zoo rijk, dat zij schatten kunnen verspillen aan hen, die zij nooit zagen; en deze vreemde wezens zijn menschen, die wij dagelijks ontmoeten, ja zijn wij zelven willigt!

bevonden een aantal heeren en damesklederen, vermoedelijk met koffer en al aan een der ingezetenen ontvreemd.

DE OOSTERSCHE KWESTIE

en

HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

Aan den *Précurseur* van 22 Augustus en het *Journal de Constantinople* van den 29sten dier maand ontleenen wij de volgende belangrijke legerorders, de eerste door den keizer der Franschen, de tweede door den opperbevelhebber der Fransche troepen voor het leger in de Levant uitgevaardigd.

Soldaten en zeelieden van het leger in de Levant!

Nog hebt gij niet gestreden en toch reeds een schitterenden uitslag verworven. Uwe tegenwoordigheid en die der Engelsche troepen waren voldoende, om den vijand te noodzaken over den Donau terug te trekken en de Russische schepen blijven vol schaamte in hunne havens. Nog hebt gij niet gestreden en toch reeds moedig tegen den dood geworsteld. Eene verschrikkelijke, ofschoon slechts voorbijgaande, plaag heeft uw vuur niet kunnen uitdooven. Frankrijk en de Souverein, dien het zich gegeven heeft, aanschouwen niet zonder een diep meewarig gevoel, niet zonder het aanwenden van alle pogingen om U te hulp te komen, zoo veel zielskracht en zelfverloochening.

De Eerste Consul zeide in 1799 in een legerorder: De eerste hoedanigheid van een soldaat is volharding in het uitstaan van vermoedenissen en ontberingen, moed is slechts de tweede. De eerste legt gij heden aan den dag en wie, zo U de tweede, kunnen betwisten? Onze vijanden, van Finland tot aan den Caucasus verspreid, zoeken dan ook vol angst naar het punt, alwaar Frankrijk en Engeland hunne slagen zullen toebrengen, die zij voorzien dat beslissend zullen zijn, want het regt, de regtvaardigheid, en de krijgshaftige ingeving zijn op onze zijde.

Reeds zijn Bomarsund en twee duizend krijgsgesvangenen in onze handen gevallen. Soldaten! ook gij zult het voorbeeld van het leger van Egypte volgen. De overwinnaars der Piramiden en van den berg Thabor hadden even gelijk gij te worstelen met krijgshaftige soldaten en ziekten; in weerwil van de pest en de pogingen van drie legers kwamen zij geëerd in hun vaderland terug.

Soldaten! Stelt vertrouwen in uwen opperbevelhebber en in mij. Ik waak over U en hoop met Gods hulp, weldra uw lijden te zullen zien verminderen en uwen roem vermeederen. Tot weerziens, soldaten!

NAPOLÉON.

De legerorder door den maarschalk de St. Arnaud den 25sten Augustus, uit zijn hoofdkwartier te Varna, uitgevaardigd, luidt als volgt:

Wapenbroeders!

Schoone voorbeelden van volharding, koelbloedigheid en geestkracht zijn door U onder treurige omstandigheid, die der vergetelheid moeten worden prijsgegeven, aan den dag gelegd.

De vijand heeft ons niet aan den Donau durven afwachten. Zijne ontmoedigde en door ziekten gesmolten troepen trekken niet zonder moeite van daar, en wellicht is het de voorzienigheid zelve, die ons de beproeving heeft willen besparen van een verblijf in die voor de gezondheid schadelijke streken.

Die voorzienigheid roept ons naar de Krim; eene landstreek even gezond als ons Frankrijk, en naar Sebastopol, de zetel der Russische magt in die wateren. Het is daar dat wij gezamenlijk den waarborg voor den vrede en voor onzen terugtocht naar onze haardsteden zullen bevechten.

Die onderneming is groot en uwer waardig. De meest geduchte strijdmiddelen zoo te land als ter zee, welke immer de wereld aanschouwde, staan U ten dienste om dezelve ten uitvoer te brengen.

De vereenigde vloten met hare 3000 kanonnen en 25.000 kloeke zeelieden, die met U wedijveren en U tot krijgsmakkers zijn, liggen gereed een Engelsch leger, waarvan onze vaders de hooge dapperheid hebben leeren waarden, naar de Krim over te brengen, als ook eene afdeling van die Turksche krijgslieden, welke onder onze oogen de bewijzen van hun moed aan den dag legden, en eindelijk een Fransch leger, hetwelk ik met regt de bloem van onze geheele armee durf noemen; ik zie in dat alles meer dan waarborgen voor de overwinning: ik zie er de overwinning zelve in.

Generaals! Krijgsoversten en Officieren van alle wapenen! In dat vertrouwen, waarvan ik mij doordrongen gevoel, zult gij allen met mij deelen en met hetzelve de harten onzer dappere krijgslieden vervullen.

Spoedig zullen de drie vereenigde vloten van Sebastopol wallen wapperen en door ons allen met onzen nationalen kreet worden begroet:

Leve de Keizer!

Wie zijn die reuzen dan, zoo sterk, zoo vlug, zoo rijk? Het zijn de zoodanigen, die kinderen hebben op te voeden; kinderen, die zij met vrome lessen tegen eene bedorvene wereld kunnen wapenen; kinderen, die zij de toekomst kunnen doen in gaan, om er zegeningen uit het verledene te brengen; kinderen, die zij edele gedachten en voornemens kunnen inboezemen en de schatten van zedelijken rijkdom schenken.

Zij zijn het inderdaad, — de sterken, de vlaggen, de rijken! Hunne kinderen gaan van hen de toekomst in als hunne salmoesiers, de handen vol zegeningen of als vervolgen van het zelve, door welken zij nog na hunnen dood spreken en de nakomelingschap met een vloek beladen.

Altod de toekomst ingedreven, zijn die kinderen als pijlen. Of deze een doel treffen en eene kroon winnen, of in een kloppend hart dringen en den dood brengen, hangt veel van de reuzen af, die hen doen voortsnellen. Twee pijlen, van eene boom gesneden, werden uit eenen koker gehaald en afgeschoten. Waarwaarts zij volgen, willen we nu verhalen.

(Wordt vervolgd).

In afwachting der bemagting van Sebastopol door de geallieerde troepen, die thans in de Krim worden ontscheept, wekken de bijzonderheden omtrent deze vesting eene levendige belangstelling. Volgens zeer geloofwaardige mededeelingen wordt Sebastopol verdedigd van den zee-kant door 1300 à 1400 stukken geschut, verdeeld over twaalf forten, waarvan zes op ieder strand der baai, welke tot de vesting leidt. Deze baai begint dicht boven kaap Chersonesus, (het landingspunt) en loopt eene deelsche mijl binnenwaarts. Men ontmoet vier havens, alvorens de stad te bereiken, die op het zuiderstrand ligt. Die havens zijn volkomen beveiligd tegen alle winden en bestaan, eerstens uit een quarantaine-haven, het verst van de stad verwijderd; dan een arsenaal- of artillerie-haven; vervolgens de groote haven, en eindelijk die waarin schepen gebouwd of gekalefaat worden. Elke haven heeft batterijen in hare flank, en een onderzeesche ketting belet den toegang tot de groote haven. De inhammen, waaruit de havens gevormd zijn, worden door vooruitspringende schiereilanden verbonden, die bedekt zijn met kazematten, waarop verschillende reeksen batterijen staan, wier kruisvuur de geheele lengte der baai bestrijkt. Men vindt dus bevestigd hetgeen reeds meermalen, en zelfs door de getuigenis van admiraal Dundas gestaafd, beweerd werd, dat namelijk Sebastopol van de zeezijde onneembaar is. Ook zijn de geallieerden niet voornemens de stad van dien kant aan te vallen. Men gelooft dat de bemagting van de landzijde grootendeels slechts eene kwestie van tijd is, wanneer men den Russen geen gelegenheid laat om de versterkingen, die sedert geruimen tijd aangelegd worden, in alle opzichten te voltooiën. Voorloopig zijn de weinige wegen die van kaap Chersonesus tot de stad, welke op een amphitheater van kalkgrond gebouwd is, leiden, door de Russen ondermijnd, afgesneden en belemmerd door abattis. Behalve dat het verblijf in de stad Sebastopol bijna ondragelijk is, wordt het nog verergerd door de kwaal van egyptische oogziekte, veroorzaakt ten gevolge der kalkstof die met elken wind opstuift van den barren grond. Men zegt, dat sedert de bezetting der sterkte door Rusland, 40,000 man alleen aan deze kwaal zijn omgekomen.

De landversterkingen van Sebastopol dagteekenen eerst sedert 1852. Van dien tijd af zijn de heuvelen, welke aan de belegeraars dienstig konden zijn, geslecht. Eene zoogenaamde *enceinte continue* is tot stand gebracht, loopende van de eene zijde der bovengemelde quarantainehaven tot de andere zijde der groote haven. Deze *enceinte* bestaat omstreeks drie vierde deelsche mijl. Niettegenstaande dat alles bestaan er hoogten in den omstreik der vesting, die niet weggenomen kunnen worden en waar een leger natuurlijke verchansingen vindt. Wel is waar zijn deze hoogten zoo verheven, dat de stads haven ontrigtbaar is van daar, en zelfs de toppen der masten van de schepen, die in de verschillende havens liggen, niet gezien kunnen worden nithoofde van de scherpe steile, doch wanneer de belegeringswerken genoegzaam gevorderd zijn, zal de groote militaire haven aan het vuur der verchansingen blootgesteld wezen, en zal zij altijd het zwakste punt van Sebastopol zijn, tot dat de Russen gelegenheid gehad hebben om aan de sterkten der *enceinte*, in al hare omvang, de vereischte hechtheid te geven.

Het is een *axioma* der krijgswetenschap, dat iedere plaats genomen kan worden, wanneer die met voldoende magt en volgens krijgskundige regelen belegerd wordt. Met betrekking tot Sebastopol, zal hiertoe echter een volkomen legermacht benodigd zijn, want de Russen zullen er zekerlijk eene gereed hebben. Het russische garnizoen te Sebastopol is zoo ten volle bewust van den voorgenomen aanval, dat het elken dag naar de poging tot eene landing uitziet, eene poging die zonder twijfel aan vele moeilijkheden is blootgesteld, doch mogt zij slagen, eene gewichtige schrede zijn zal, zoodra de gelande magt een verchanst kamp tot stand gebracht heeft, waarin de belegeringstoestel ontvangen en veilig bewaard kan worden.

De correspondent van *Daily News* te Giurgewo beklagt zich over een aanvraag van wege fransche en engelsche hoofd-officiëren bij Omar-pacha gedaan, om slechts één engelschen correspondent (dien van den *Times*) bij het leger toe te laten. Omar-pacha zou dit verzoek afgeslagen hebben. De briefschrijver meldt, dat de *Times*-correspondent die rations voor zich en drie paarden ontvangt, voor de cholera gevlugt is en zich thans te Constantinopel bevindt.

De *Soldaten-Freund* behelst berichten uit het Russische leger, welke inzichten in de plannen van den Czaar geven. De burgerlijke gouverneurs van Podolia, Bessarabia en Cherson hebben bevel ontvangen met allen spoed den oogst te doen inzamelen, dewijle een leger van 300,000 man weldra in deze provincies zal worden verzameld. Het Oostenrijksche orgaan deelt mede dat de kern der Russische legers in de toekomst in het zuiden te Kischonew aan de Prut wezen zal. Deze plaats is de hoofdstad van Bessarabia. Bijaldien het bericht in de *Soldaten-Freund* waar is, iets dat zeer aannemelijk is, alsdan zal de regtervleugel van het groot Russische leger in Moldavie, het centrum in Bessarabia en Cherson en de linkervleugel in de Krim gelegerd zijn.

Tijdingen van Odessa, dd. 13 Augustus, deelen mede, dat de Circassiërs, onder aanvoering van een zoon van Schamyl, een volkomen gelukten togt in de provincie Tiflis hebben bewerkstelligd. Zij hebben verscheidene plaatsen geplunderd, en de prinses Obelien en hare zuster, de echtgenoot van een der Russische generaals weggevoerd. Er was een gerucht in omloop, dat de cholera te Rustchuk soude uitgebroken zijn.

ENGELAND.

Londen 8 Aug. Het russisch grondgebied in Noord-Amerika, dat de czar aan de Vereen. Staten verkoop zou aangeboden hebben, wordt door den *New-York Herald* opgegeven als strekkende van de Poolsee tot den Observatory-inham, op 55° breedte, en loopende landwaarts in tot op 63° lengte.

Zoodra Engeland kennis droeg van den beraamden verkoop, zegt genoemd blad, gaf het den president der Vereen. Staten te kennen, dat de britsche vloot in de Stille-Zuidzee orders ontvangen had om Sitka te nemen, met het doel om aan den koop door de Vereen. Staten te doen den aard eener vijandelijke handeling tegen Groot-Brittannië te geven, doch de *New-York Herald* noemt deze beschouwing onjuist.

De mededeeling van Groot-Brittannië voornemens,

zegt hij, kan op de bestaande souvereiniteit van den czar geen invloed uitoefenen of hem het regt ontnemen eene waarde toe te kennen aan het grondgebied. Zoo lang dat voornemen niet ten uitvoer gebragt, en Sitka niet werkelijk genomen is, zoo lang heeft de czar het regt om de bewuste streek te verkoopen en wij om die te koopen. Wanneer wij dus verkiezen den koop te sluiten, en de czar stelt ons in het bezit van het grondgebied, dan zal de britsche vloot gehouden zijn, onzen koop te eerbiedigen, op de blijkbaar verbeurde van den vrede met ons. Mogt Sitka genomen zijn, dan verandert de zaak, en de *New-York Herald* maant de regering der Vereen. Staten aan den koop te bespoedigen.

Londen, 9 Aug. De katoenfluweel-wervers te Spithfields hebben aan hunne meesters verhooging van loon gevraagd. Ten getale van 800 hebben zij zich in optocht naar de voornaamste fabrikanten begeven, eischende eene vermeerdering van 3 pence per yard. De fabrikanten ontvingen hen welwillend en beloofden hun hunne aanvragen te onderzoeken, zonder voor het oogenblik aan hun verlangen te voldoen. Men vreesde dat dit antwoord nog veel meer werklieden den arbeid zal doen staken.

Te Plymouth werd den 9 Aug., ter eere van den prussischen generaal vorst Radziwill, eene groote wapenshowing gehouden. Na de manoeuvres werden de officieren in het centrum ontboden, en werd door den kommandant sir H. Smith, vorst Radziwill hun voorgesteld tot wien hij vervolgens zeide: „Uwe Pruisen hebben bij Waterloo dapper aan onze zijde gevochten, en ik twijfel niet of zij zullen thans hetzelfde doen, indien de omstandigheden het noodig maken.“ De prussische generaal antwoordde hierop: „Laten wij altijd de herinnering levendig houden aan dat verbond, dat ontstaan is gedurende den zevenjarigen oorlog, en, naar ik hoop, thans niet zal verbroken worden.“

De Ieren, welke naar de V. E. Staten zijn uitgezonden, schijnen zeer voorspoedig te slagen. De gelden die uit Amerika overgemaakt worden, om hunne betrekkingen te doen volgen, bedroegen in een kerspel van het graafschap Wicklow 1.000 pond sterl. (£ 12.000) per maand, gedurende den laatsten tijd.

Generaal sir John Burgoyne is naar de Levant vertrokken.

Sedert ongeveer veertien dagen is lord Palmerstons wet, waarbij gelast wordt dat in alle fabrieken op plaatsen waar men ovens gebruikt, de steenkolenrook zal verteerd worden door daartoe vervaardigde toestellen, in werking gekomen. Het resultaat is nog niet geheel zoo als men wenschte, doch zeer merkbaar, vooral wat de stoombooten betreft, die voortgliden zonder eenig teeken van de kracht die ze beweegt. Een der grootste brouwerijen, die van *Truman & Co.*, bespaart naar men zegt jaarlijks 6000 tonnen steenkolen, door den rook te verteren, daar die vertering als vuur werkt.

De *Straits Guardian* behelst het volgende:

Owen Duffy uit het graafschap Monaghan is 122 jaren oud. 116 jaren bereikt hebbende verloor hij zijne tweede vrouw en trad voor de derde maal in het huwelijk, welke echt met een zoon en eene dochter gezegend werd. Zijn jongste zoon is twee en zijn oudste negentig jaren oud. Hij behoudt nog steeds ten volle zijn geest- en lichaamskrachten en wandelt nog dikwerf naar de, op acht mijlen afstand gelegen, hoofdstad van het graafschap.

FRANKRIJK.

Parijs 7 Aug. Toen de keizer en de keizerin met de gravin Montijo Saint-Jan de Lux bezochten, begaven zij zich het eerst in de kerk der gemeente, alwaar zij zich het register lieten toonen waaria de huwelijks-voltrekking van Lodewijk XIV is opgeteekend; later bezichtigden zij de verschillende huizen, vroeger door Lodewijk XIV en door Maria Theresia bewoond.

Graaf Branicki is uit het Oosten teruggekomen met een brief van prins Napoleon aan den keizer, houdende bezwaren tegen het gedrag van den maarschalk de Saint Arnaud ten aanzien van den prins.

Parijs 9 Aug. Met zekerheid kan thans worden berigt, dat de keizer zijnen neef, prins Napoleon, uit de Levant heeft ontboden, met wien hij ongetwijfeld te rade wil gaan over den tegenwoordigen stand van den oorlog doch dat de prins, op zijn verlangen, niet naar Frankrijk zal reizen, voor dat de levantische troepen hunne winterkwartieren hebben betrokken.

Van de 86 departementen van Frankrijk zijn thans 41 door de cholera bezocht; het cijfer der personen die aan deze ziekte overlijden, kan thans op 800 daags door geheel het rijk worden geschat. Sedert de wederverschijning der cholera in Frankrijk in November 1853 tot heden, zijn in het geheel 20.000 menschen er aan bezweken.

Parijs 10 Aug. Heden morgen ten 8 ure heeft generaal Regnault St. Jean d'Angely, opperbevelhebber der keizerlijke garde een gedeelte dier garde op het Veld van Mars geinspecteerd.

Weenen 14 Aug. Wanneer de tweede zending van troepen naar de Oostzee, waarvan thans sprake is, volbragt is, zal de krijgsmagt van generaal Baraguay d'Hilliers aldaar 20,000 man sterk zijn.

Parijs 16 Aug. De som van 8.000.000 fr., bestemd tot het voldoen aan de uiterste wilsbeschikking van keizer Napoleon I, is aldus verdeeld:

1. Aan de officieren en soldaten van het bataljon van het eiland Elba of aan hunne weduwen en kinderen.....	300.000 fr.
2. Aan de gekwetsten bij Ligny en Waterloo.....	200.000 .
3. Aan de officieren en soldaten, die van 1792 tot in 1815 voor den roem en de onafhankelijkheid der natie hebben gestreden.....	1.500.000 .
4. Aan de stad Brienne.....	400.000 .
5. Aan de stad Méry.....	300.000 .
6. Aan de provincien, die door de twee invallen der geallieerden hebben geleden.....	1.300.000 .
7. Voor legat. aan bijzondere personen, of aan hunne wed. en regtstreeksche erfgen.....	4.000.000 .
Tot zamen.....	8.000.000 .

De keizer heeft eene commissie benoemd, belast om die gelden onder de belanghebbenden te verdeelen, bestaande uit vijf leden: zijnde de heeren generaal graaf d'Ornano, senator, gouverneur der Invaliden, presi-

dent; Rouher, vice-pres. van den raad van state, vice-president; de Parieu, president der sectie van financiën in den raad van state; J. Boulay (de la Meurthe), staatraad; de Royer staatsraad, procureur-generaal bij hof van cassatie. De heeren Perron, Lohon en Menard zijn aan de commissie toegevoegd.

Parijs, 16 Aug. Alvorens Bon-Maza Frankrijk verliet en zich naar de Levant inscheepte, heeft dit voormalig Arabisch opperhoofd den volgenden brief geschreven aan keizer Napoleon III:

„Sire!

„Op het oogenblik dat ik Frankrijk verlaat, dat ik als het Gode behaagt, weldra hoop weder te zien kom ik aan de voeten van U. M. een laatste blijk mijner diepe erkentelijkheid, eene laatste verzekering van gehechtheid aan H.D. persoon nederleggen.

„Dikwijls Sire! ben ik zwaar beschuldigd geworden door personen, die dit deden uit onwetendheid of kwaadwilligheid: op mij heeft men de verantwoordelijkheid doen nederkomen van barbaarsche handelingen in Algerië bedreven, en waaraan ik echter geheel onschuldig ben. Ik betuig U. M. mijnen dank, dat H. M. de middelen heeft verschafte om de openbare mening omtrent mij weder anders te doen stemmen.

„Ik heb den Franschen den oorlog aangedaan, tot ik hen niet kende; ik heb in dien oorlog met bitterheid gestreden, zoo als de twee en veertig wonden waarvan ik op mijn lichaam de lidteekenen draag bewijzen; maar ik voerde dien op eene loijale wijze uit het oogpunt der Arabische zeden, volgens welk het anders billijk ware dat ik wierde veroordeeld; nu de haat, die mij den standaard heeft doen ophieven tegen de Franschen is verdwenen met het bloed dat verloren heb, en thans blijft er in mijn hart niets anders over dan vriendschap voor diegenen welke ik mijne vijanden beschouw heb en een innige en onwrikbare gehechtheid Sire! aan den persoon van U. M.

„U. M. had mij reeds de vrijheid hergeven: — U. M. doet thans meer; H. D. geeft mij mijn wapenen terug. Dank Sire! dank! Weldra zal, ik hoop het met G. hulp, U. M. vernemen dat de eenige arm, dien de oorlog mij heeft gelaten, zwaar drukt op de vijanden van Frankrijk.

„Met diepen eerbied ben ik enz.“

Tusschen den heer Fould, minister van staat en aartsbisschop van Parijs, was een geschil gerezen. Eerstgenoemde weigerde namelijk aan den aartsbisschop de koorzangers der groote opera, welke deze had gevraagd om dienst te doen bij de mis van 15 Aug; koorzangers konden ook bij die feest-voorstelling niet gemist worden, en daarom vond de heer Fould zich bezwaard aan het verlangen des geestelijken te voldoen. De aartsbisschop echter eischte niet alleen dat hem de koristen werden afgestaan, maar tevens dat de gratis-voorstellingen in de schouwburg reeds Maandag den 14 Aug. gegeven werden, omdat anders het volk niet afgehouden van het bezoeken der kerk. De zaak was aan de beslissing des keizers overgelaten, en Napoleon bepaalde dat de koristen dienst zouden doen bij de mis, doch dat de gratis-tooneelvoorstellingen bepaald zouden blijven op den daartoe door den minister van staat vastgestellten dag. Dit is ook geschied.

DUITSCHLAND.

De bekende romanschrijver A. Clavien, wiens eigenlijke naam was Carl Henz, prussisch hofraad, is 84-jarigen ouderdom overleden.

De oostenrijksche politie, die in den jongsten tijd zeer toegeeflijk was ten opzichte der anti-russische pers, schijnt thans tot andere inzichten te zijn gekomen: immers de stadhouder van Neder-Oostenrijk is genastigd de politiebeambten aan te schrijven een geillustreerd brochure, getiteld: Messieurs les Cosaques, bij duizenden exemplaren uit Parijs ontvangen, in beslag te nemen en over de grenzen terug te zenden.

Berlijn, 6 Aug. De koning is zeer onvoldaan van Munchen te Berlijn teruggekomen. Hij had gehoopt de koningen van Beieren en Wurtemberg bondgenooten te vinden, die hem zouden helpen in het aanwenden van de uiterste pogingen, om Oostenrijk nog lang den wederredelievende onderhandelingen te doen bewandelen, doch hij heeft zich hierin deernlijk misrekend.

In een brief uit Hamburg leest men, dat de russische regering op de prussisch-poolsche grenzen officieren heeft doen post vatten; aan welke de prussische regering alle overloopers en rekruten in handen leverde die uit Polen op prussisch grondgebied verschijnen, hetgeen dagelijks gebeurt. De briefschrijver ziet daar een bewijs van den voortduur der goede verstandhouding tusschen Pruisen en Rusland.

Weenen, 7 Aug. De weener conferentie heeft otheden nog geene zitting gehouden.

Ter eere van den thans te Weenen vertoevende regerenden hertog van Nassau, werd heden op het Glac een groote parade gehouden. De keizer verscheen daarbij aan de zijde van zijnen gast. De hertog van Nassau heeft den keizer zijne dienst aangeboden, ingeval het te een oorlog mogt komen, welk aanbod door den keizer welwillend is aangenomen. Men verzekert dat hij, bij eventuelen veldtocht, als generaal eene brigade zal kommanderen.

Weenen, 11 Aug. De leening is bijna voltoekend. De vorst bisschop van Breslau heeft voor 300.000 fl. ingeschreven. (Ten bewijze dat de vrijwillige leening alles behalve vrijwillig is, deelt de Oostzee Zeit. een officieel schrijven mede van de keizerlijke regering te Pest aan het israelietisch kerkbestuur aldaar, houdende bevestiging van de hoogste ontevredenheid dat de israelietische Pesth nog niet geteekend hebben, en aanmaning om zoo spoedig mogelijk in te zenden de namen der inschrijvers en hunne sommen, alsmede de lijst van die slechte patriotten, welke als nog weigeren deel te nemen. Het stuk is gedagteekend 20 Julij, en heeft aanleiding gegeven tot eene afkondiging van genoemd kerkbestuur, dat tot 25 Julij op het gemeentehuis gelegenheid tot de inschrijving zou zijn).

RUSLAND.

Te Warschau is den 29 Julij een nieuw bevel ontvangen tot slooping van nog 50 huizen in de nabijheid der citadel. Onder deze gebouwen bevinden zich enkele van meer dan 100.000 roebels waarde, prachtige kunstwerken, die eerst in den jongsten tijd werden uitgevoerd. Zij behooren tot de grootste offers, die Warschau aan den oorlog tegen de Muzelmanen brengt.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaterdag 14 October 1854, No. 82.

Warschau 14 Aug. Gisteren is vorst Paskiewitsch alhier aangekomen.

Het volgende uittreksel van een artikel in de Petersburgersche verschijnende hofcourant is zeer opmerkelijk: „Buitenlandsche bladen verzekeren,” zegt dat blad, „dat geheel Europa tegen ons is. Dat is niet waar, duizendmaal niet waar! Alle eerlijke, verstandige, vlijtige lieden, alle vrienden van orde, billijkheid en recht, alle godvruchtigen zijn voor ons, zelfs in Engeland en Frankrijk. Het schuim der europesche maatschappij, de snoode omwentelingsgezinden, de hebzuchtigen, de bejagers van eer en roem, die den aardkloot in twee helften zouden willen verdeelen, zijn tegen ons.” Hier volgt een karakteristiek der laatstgenoemden, en dan gaat de hofcourant aldus voort: „Op verzoek van Oostenrijk heeft Rusland kort en bondig het oproer in Hongarije ten jare 1849 bedwongen, en de aanstokers van de omwenteling raakten verstrooid naar alle einden der wereld. Palmerston heeft de omwenteling in Portugal en Frankrijk (tegen Lodewijk Philips om dezen van den troon te stooten) wegens het spaansche huwelijk bewerkt. De nieuwe sultan van Frankrijk weet zeer wel dat Rusland de legimititeit voorstaat, die in 1814 Frankrijk aan zijne wettige gebieders heeft hergeven; daarom houdt hij zich thans bij Engeland, uit vrees voor diens geld en intriges. Diens volgens — en dit is, zegt de Koln Zeit. de russische logica — zijn alle rustige inwoners van Europa op Ruslands zijde en onze broeders.

PERZIE.

Berigten uit Constantinopel willen, dat de eerste minister van Perzie een bijzonder gemachtigde naar Georgie gezonden heeft om een geheim verbond tusschen den Shah en den Czaar aan te gaan en zulks op de volgende voorwaarden: 1°. Dat Rusland aan Perzie het gewest Erivan tot aan het meer Gocha, geheel Karabagh en een gedeelte van het grondgebied van Taulish zal terug geven. 2°. Dat Rusland de schuld, welke hetzelve van Perzie te vorderen heeft, zal vernietigen. 3°. Dat Rusland, zoo noodig, Perzie zal bijstaan om de districten van Kuter Dambet en andere door de Turken gemaakte veroveringen in de provincie Agerbyan, te hernemen. 4°. Dat Rusland ten behoeve van den eersten minister en zijne familie een som van twee miljoen ducaten zal uitbetalen.

AMERIKA.

— Uit Nicaragua is het bericht ontvangen, dat de stad Greytown door de stoomboot *Cyane* der Vereenigde Staten gebombardeerd is. De *Courier des Etats Unis* behelst dienaangaande de volgende bijzonderheden:

In de maand Mei II. naderde een Amerikaansche stoomboot, met talrijke Californische passagiers aan boord, Greytown in volle vaart, toen in een kleine bark bij den oever een met een geweer gewapend visscher oprees. Deze visscher vroeg den kapitein der stoomboot om iets meer af te houden, ten einde zijn vaartuig niet te doen kantelen. Woedend over hetgeen hij onbeschaamdheid noemde, gaf de kapitein, wiens stoomboot reeds op eenigen afstand was, last te wenden; hij schiet op den visscher, en doodt hem. Het bericht is dat de visscher door de kogels van de stoomboot in de borst getroffen is, en dat de kogels in de borst van de visscher zijn gevonden.

De bewoners van Nicaragua wilden hunnen landgenoot wreken en verlangden de onmiddellijke uitlevering van den schuldige; doch de heer S. Borland, gesant der Vereenigde Staten bij Centraal Amerika, die zich onder de passagiers op de boot bevond, antwoordde dat zijne regering de onder hen ingestelde overheid nog niet erkend had en dat de Amerikaansche burgers zich niet behoefden te onderwerpen aan de regtmacht van het land. De mayor van Greytown liet zich niet overtuigen door dit zonderlinge argument; hij zond eenige manschappen af, om den kapitein in hechtenis te nemen; de heer Borland zette tot tegenstand aan en er had een worsteling plaats tusschen verschillende Amerikanen en eenige inwoners der stad. In den avond begaf de heer Borland zich aan wal bij den handelsagent der Vereenigde Staten.

Het volk, woedend over de gebeurtenissen van den ochtend, sloot het consulaire huis in en uitte dreigende bewoordingen tegen den gezant, die naar men zeide geen officielen titel had en in elk geval geen partij had behooren te kiezen voor den kapitein, een Portugees van geboorte.

De kaden werden gedurende den nacht bezet door gewapende lieden, die alle communicatie tusschen de stoomboot en het land beletten, zoodat de heer Borland genoodzaakt was tot den volgenden morgen te wachten om naar boord terug te keeren. Bij zonsopgang was de rust hersteld. Intusschen organiseerde de gezant, — nieuwe gewelddadigheden tegen de Amerikaansche inwoners na het vertrek der stoomboot vreesende, — een eenheid van vijftig man, om eventualiteiten voor te komen.

Den volgenden dag vertrok de heer Borland naar New-York en eenige dagen later kwam hij te Washington aan, waar hij aan het parlement een verhaal ophing van zijne voorgewende verongelijkingen. De Amerikaansche pers had reeds sinds lang het gouvernement beschuldigd van gemis aan energie in de gebeurtenissen van den dag, zoodat het zulk een gunstige gelegenheid niet kon laten voorbijgaan om zonder eenig gevaar lauweren te behalen.

Dientengevolge werd het oorlogsschip *Cyane* naar Greytown gezonden, waar het den 11den aankwam. Kapitein Hollins zond onmiddellijk een officier aan de plaatselijke overheid om haar te verzoeken verschillende eischen van Amerikaansche burgers te regelen en voldoening te geven voor de beleediging, waarover de heer Borland zich beklagde, alsmede een schadeoosstelling van 20,000 dollars.

Toen de inwoners van Greytown den 12den geen antwoord hadden gegeven, liet kapitein Hollins hun zeggen, dat wanneer zij den 13den morgens ten negen ure, zijne eischen niet hadden ingewilligd, hij beginnen zoude de stad te bombarderen. De dag ging voorbij zonder dat de bevolking eenig teeken van inwilliging gaf.

De bewoners der stad meenden, dat de zaak zoo ernstig niet was en dat kapitein Hollins zich, na het afschieten van eenige kogels, van verdere vijandelijkheden zoude onthouden. In die meening begaven zich de meesten naar het strand op een mijl der stad, ten naauwernood levensbehoeften voor dien dag medeneemende. Eenige Amerikanen begaven zich aan boord der *Cyane*, terwijl verschillende Engelschen aan boord van de Engelsche oorlogsgoeliet *Bermuda* de wijk namen. Den 13den des morgens bevond zich geen levend wezen meer in de stad. Zooda als dit was aangekondigd, werd het vuur geopend, hetgeen werd voortgezet tot drie ure. Nadat er 200 bommen in de stad geworpen waren, zond kapitein Hollins een vijftientwintig tal manschappen aan wal om de stad in brand te stoken. Zij kweten zich met ijver van deze heldentaak, en namen al wat kostbaar was mede.

Bij zonsopgang was Greytown niet meer dan een puinhoop en de van haven en goed beroofde inwoners dwaalden wanhopig in de bosschen rond.

Als een bijzonderheid kan nog gemeld worden, dat de gezagvoerder van het Engelsche oorlogsvaartuig *Bermuda*, tijdens het bombardement een brief schreef aan kapitein Hollins, waarin hij zijn leedwezen betuigde dat hij geen schip van gelijke grootte als de *Cyane* ter zijner beschikking had, daar hij in dat geval het bombardement wel zoude belet hebben. Kapitein Hollins antwoordde hierop dat het hem leed deed geen twee Engelsche oorlogsschepen tegen over zich te zien, daar hij zeker was ze te kunnen bemagtigen.

Intusschen kwam de Engelsche stoomboot *Des* aan, en men dacht dat zij gezamenlijk de *Cyane* zoude aanvallen. Dit gebeurde echter niet en de *Des* koos weder zee, de *Bermuda* op sleeptouw nemende.

Men verzekert dat de vorderingen der Fransche, Engelsche, Spaansche en Amerikaansche onderdanen, die bij het bombardement van Greytown hebben geleden, meer den 2 miljoen dollars bedragen. De Fransche gezant eischt er 800,000. Den agent der Vereenigde Staten te Greytown, die 1000 dollars schade had bekomen, en deze som aan de schatkist terug vroeg, werd zijn eisch ontzegd.

Den 17den Julij had kapitein Hollins met de *Cyane* Greytown verlaten en den volgenden dag vaardigde de kommandant van het Engelsche schip *Bermuda* een proclamatie uit, waarbij hij de stad in staat van beleg verklaarde, uithoofde der afwezigheid van de burgerlijke autoriteiten.

Den 20sten zond de kommandant der *Bermuda*, kapitein Jolly, eenige mariniers aan wal om zich meester te maken van een kanon, dat hij beweerde aan de Engelschen te behooren, en door kapitein Hollins te San Juan te zijn weggenomen. De agent der Vereenigde Staten protesteerde. In antwoord hierop blokkeerde de kommandant de stad. Kort daarop verscheen mede het Engelsche schip *Espigle*, waarvan de kommandant de beschikkingen van kapitein Jolly ondersteunde.

JAPAN.

Met Verdrag van Kanagawa.
(Overgenomen uit de *New-York Herald* van 18 Julij).

Washington, 16 Julij 1854.

Het ondervolgende is een letterlijke vertaling van het verdrag met Japan, den 18 Julij aan den senaat aangeboden:

OVEREENKOMST

Tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en den Keizer van Japan, gesloten te Kanagawa den 31sten dag der maand Maart van het jaar onzes Heeren Jesus Christus 1854 en van het zevende jaar van Kayei, derde maand, derden dag.

De Vereenigde Staten van Amerika en het keizerrijk Japan, wenschende eenen vaste, duurzame en opregte vriendschap tusschen de beide natien daar te stellen, hebben besloten, op een duidelijke en stellige wijze, door middel van een verdrag of algemeene overeenkomst van vrede en vriendschap, de regelen vast te stellen, die in den vervolge wederzijds in het verkeer hunner respectieve rijken zullen worden opgevolgd; ter bereiking van welk wenschelijk doel de president der Vereenigde Staten zijne volmagt heeft verstrekt op zijnen commissaris, Matthew Calbraith Perry, buitengewoon ambassadeur der Vereenigde Staten voor Japan, en de verheven soeverein van Japan heeft gelijke volmagt toevertrouwd aan zijne commissarissen Hayashi-Dai-Garkuno-Kami, Ido, prins van Tsus; Sima Izawa, prins van Mima-Saki, en Adono, lid van het hof van inkomsten, hebbende genoemde commissarissen, na hunne volmagten gewisseld en ernstig de premissen te hebben overwogen, de volgende artikelen vastgesteld:

Art. I. Er zal een volkomen, duurzame en algemeene vrede en opregte, hartelijke vriendschap tusschen de Vereenigde Staten van Amerika ter eenre en het keizerrijk Japan ter andere zijde, en tusschen hunne onderdanen onderling, zonder aanzien van personen of plaatsen, bestaan.

Art. II. De haven van Simoda in het prinsdom Idzu

en de haven van Hakodade in het prinsdom Matsmai, worden door de Japannezen als havens voor de ontvangst van Amerikaansche schepen aangewezen, alwaar deze met hout, water, levensmiddelen en steenkolen, benevens andere artikelen welke zij mogten behoeven, voor zoo verre de Japannezen die bezitten, zullen worden voorzien. De tijd voor de openstelling der eerstgenoemde haven bepaald, is die onmiddellijk na de onderteekening van deze overeenkomst; de laatstgenoemde haven zal onmiddellijk op denzelfden dag van het volgende Japanneesche jaar worden geopend.

Bemerking. Een tarief der prijzen van de artikelen, welke kunnen worden geleverd, zal door de Japanneesche ambtenaren gegeven worden, zullende de betaling in gouden en zilveren munten moeten geschieden.

Art. III. Blijdiën schepen van de Vereenigde Staten op de kusten van Japan gedreven worden of stranden, zullen de Japanneesche vaartuigen hun bijstand bieden, en hunne bemanning naar Simoda of Hakodade overbrengen en haar overgeven aan hare landslieden, die bevoegd zijn haar te ontvangen, en welke goederen ook door de schipbreukelingen gered zijn zullen mede worden terug gegeven, terwijl de onkosten voor de redding en hulp van Amerikanen en Japannezen, die aldus op de kusten van eenre der beide natien zullen geworpen zijn, niet zullen behoeven te worden vergoed.

Art. IV. De schipbreukelingen en andere burgers der Vereenigde Staten zullen even als in andere landen vrij zijn, en niet onderworpen zijn aan bewaking, doch wel aan regtvaardige wetten.

Art. V. Schipbreuk geleden hebbende matrozen en andere burgers der Vereenigde Staten, tijdelijk te Simoda of Hakodade vertoevende, zullen niet onderworpen wezen aan zulke beperkingen en bewaking als de Nederlanders en Chinesen dit te Nagasaki zijn, maar zij zullen te Simoda de vrijheid hebben te gaan waar het hun lust binnen de limieten van zeven Japansehe mijlen of ri, op een klein eiland in de haven van Simoda, afgeschetst op de bijgaande kaart hieraan vastgehecht, en zullen in zelfder voege te Hakodade kunnen gaan binnen de grenzen, na het bezoek van het escader der Vereenigde Staten op die plaats, te bepalen.

Art. VI. Bijaldiën er eenige andere soort van goederen benodigd is, of indien het noodig is omtrent eenige zaak over een te komen zal er een nauwkeurige beraadslaging tusschen partijen plaats vinden, ten einde die zaken tot regeling te brengen.

Art. VII. Het wordt toegestaan, dat schepen van de Vereenigde Staten in eenre der hun geopende havens komende gouden en zilveren munt en handelswaren voor andere goederen kunnen verruilen, onder zulke bepalingen als het Japansehe bestuur tijdelijk te dien opzigt zal vaststellen. In elk opzigt wordt bepaald, dat het den schepen der Vereenigde Staten zal vrij staan alle artikelen, welke zij weigerachtig zijn te verruilen, weder weg te voeren.

Art. VIII. Hout, water, levensmiddelen, steenkolen en andere benodigde goederen zullen alleen door tusschenkomst van Japansehe ambtenaren, hiertoe aangeesteld, en op geene andere wijze, kunnen verkregen worden.

Art. IX. Er wordt bepaald, dat wanneer later het bestuur van Japan aan eenige andere natie of natien privilegiën of voorregten, welke bij deze niet aan de Vereenigde Staten en derzelver burgers zijn toegestaan, mogt verleenen, deze zelfde privilegiën en voorregten ook aan de Vereenigde Staten en derzelver burgers, zonder eenige beraadslaging of uitstel, zullen verleend zijn.

Art. 10. Het zal aan de schepen der Vereenigde Staten niet geoorloofd zijn andere havens van Japan dan Simoda en Hakodade aan te doen, tenzij in tijd van nood of daartoe door onstuimigheid van het weder gedrongen.

Art. XI. Door het bestuur der Vereenigde Staten zullen consuls of agenten te Simoda worden benoemd, en zulks na verloop van achttien maanden na de teekening dezer overeenkomst, telkens wanneer de beide besturen dezen maatregel zullen noodig achten.

Art. XII. Deze tegenwoordige overeenkomst, getroffen en behoorlijk onderteekend zijnde, zal verbindend zijn en getrouw worden opgevolgd door de Vereenigde Staten van Amerika en Japan, en door de burgers en onderdanen der beide genoemde magten; en zal dezelve door den president der Vereenigde Staten, door en met voorkennis en toestemming van den senaat van dat rijk en door den verheven soeverein van Japan worden goedgekeurd en bekrachtigd, zullende de ratificatie binnen achttien maanden na de dagteekening dezer of zoo mogelijk eerder worden uitgewisseld. Ter nakoming waarvan wij, de gevolmagtigden der Vereenigde Staten en van het keizerrijk Japan, hiervoren genoemd, deze tegenwoordige overeenkomst hebben geteekend en bezegeld.

Gedaan te Kanagawa, den 31sten dag van Maart in het jaar onzes Heeren Jesus Christus een duizend acht honderd en vier en vijftig, en van Kayei het zevende jaar, de derde maand en derden dag.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Oct.	8 Amerikaansch	Three Brothers.	C. P. Janik.	Batavia.	7 Oct.	San Francisco.
"	— Nederlandisch	Jacobus Martius.	V. Gagestein.	"	"	Rotterdam.
"	9	Philip van Marnix.	R. van Daan.	"	8	Amsterdam.
"	— Engelsch	Jedy Mona.	J. Zepo.	Singapore.	1	England.
"	"	Heer Koro.	Crouve.	Hongkong.	16 Aug.	London.
"	11	Henry Ellis.	John Spence.	Shanghai.	9	"
"	— Nederlandisch	Admiral Tromp.	S. van Tubergen.	Batavia.	10 Oct.	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Oct.	10 Nederl. Indisch	Tian Say.	Lim Tekkie.	Muntok.	26 Sept.	Conlater.
"	11 Nederlandisch	Johannes Marinus.	A. W. van der Waal.	Whampoa.	14 Aug.	B. Kopersmit en co.
"	— Nederl. Indisch	Fauke Nassor.	Sech Bansen.	Sambas.	15 Sept.	Conlater.
"	"	Noordpool.	Sech Alie Bansen.	Pontianak.	23	"
"	— Deensh	Courier.	Crabb.	Samarang.	8 Oct.	Hughan.
"	12 Fransch.	du Brand.	H. F. Neumann.	Launceston.	16	"
"	— Engelsch	Kirkman Finlay.	J. Mc. Kirdy.	Soerabaya.	4	Morgan, Melbourne en co.
"	13 Nederlandisch	Anna en Eliza.	Jaaki.	Amsterdam.	"	Paine, Stricker en co.
"	"	Oost India Packet.	"	"	"	E. Moorman en co.
"	"	Hollands trouw.	"	"	"	MacLaine, Watson en co.
"	"	Solo.	"	"	"	Van Ommen, Rueb en co.
"	— Engelsch.	Rialto.	"	"	"	Pitcairn, Syme en co.
"	— Nederl. Indisch	Abdul Hassim.	"	"	"	D. N. Baits en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
Oct. 11	Nederl. Indisch	Jadul Karim	Said Atas	Soerabaya.
"	Deens	Colibri	Kopperhold	Singapore.
"	12 Nederl. Indisch	st. Koningin der Nederlanden	T. Deighton	"
"	"	st. Padang	C. F. A. Persille	Soerabaya.
"	"	Selma	Said Alhabasy	"
"	"	Alaor	Sech Baharmoes	Samarang.
"	Nederl. Indisch	Nyvrold	van Stryen	Nederland.
"	Nederl. Indisch	Harnist	J. G. C. Reys	Cocos-eilanden.
"	Engelsch	Stephane	Joh. Lawson	Samarang.
"	13 Nederl. Indisch	Oudjong Pandang	Yong Kingyang	Palembang.
"	"	Patihol Hair	Said Hassan	Singapore.
"	"	Sarak	Young	"

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Antonieta Maria	J. P. Huuser		Kreglinger, Dummier en co.
"	Alida Wilhelmina	Doornbos		B. van Leeuwen en co.
"	Hollandstrouw	J. C. Kreijer		MacLaine, Watson en co.
"	Admiral van Hoemakere	P. Kley		B. Kopersmit en co.
"	Koophandel	H. de Boer		"
"	A. R. Falck	P. van Dayenbode		"
"	Fanny	J. van der Meulen		"
"	Vier Geuzters	P. Verschuur	Nederland.	"
"	Johannes Marius	van de Waal		"
"	Malvine	Z. E. de Jonge	Rotterdam	G. Suermoudt en co.
"	Jacatra	Th. Buys	"	van Ommen Ruel en co.
"	Cornelia	H. Visser	Amsterdam	de Weert, Ruyt en co.
"	Telegraph	P. R. Rulofs	Samarang.	Haager en Schuurman.
Nederl. Indisch	Naga Laut	J. Winter	"	John Pryce en co.
"	Madanie	Sech Bahreso	Padang	Coulster
"	Tiang Say	Lim Tikhie	Cheribon	"
"	Fauke Nasser	Sech Bauseer	Soerabaya.	"
"	Noordpol	Sech Alie Bauseer	"	"
Chineesch.	Time	Hadden		McEwen en co.
Russisch.	Onni	R. Albrecht		Kreglinger, Dummier en co.
Deens	Courier	Krabbe		Hughan.
Engelsch	Metropolis	Lange	Singapore.	"
"	Providence	Thornycroft		"
"	West	R. L. Jones	London	Martin, Dyce en co.
"	Phoenix	J. Bannister	Californië.	MacLaine, Watson en co.
"	Queens Hill	Mansy	Singapore.	McEwen en co.
"	Kirkman Finlay	Mc. Kirdy.	Engeland	Morgan, Melbourne en co.
Fransch.	Bison	F. Laroche	Bordeaux	Bahre en Kinder.
Amerikaansch	Adjuster	Hutchinson	Holland	Metzendorf, Wilmans en co.
Praks.	Brant	Neumann		Besing, Schröder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangedond met en *

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.
Oct. 3	N.	Djeomating	Oei Roe	Balie (Amp.)
"	"	Gonsion	Oei Angkie	Rionw.
"	"	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Probolingo.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
Oct. 3	Ned.	West Kapelle	R. Roederkerk	Nederland.
"	"	Elisa Susanna	E. Carst	"
"	"	India	R. J. Rijken	"
"	N. I.	Alfalek	Sech Bardjak	Banka.
"	5	Krabbe	Mardam	Paseroean.
"	Ned.	Anna Johanna	W. A. S. Valberg	Batavia.
"	"	Mercurius	J. H. Walter	Balie (Amp.)
"	Deen.	Fordenakjold	H. C. Forgensen	Australië.
"	Eng.	Kirkman Finlay	J. Mc. Kirdy	Batavia.
"	6 Ned.	st. Langin Lamongan	Pa Sarieman	Paseroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Alasmanie	Sech Soekar	Batavia	Sech Hassan.

Aangekomen Schepen te Paseroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.
Sept. 20	N. I.	Little Tel	Is. Mechamie	Soerabaya.
Oct. 2	N. I.	Paulina	Raiman	"
"	3	Waterloo	van Epen	"

Vertrokken schepen van Paseroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
Sept. 20	N. I.	Little Tel	Is. Mechamie	Soerabaya.
Oct. 2	"	Paulina	Katjoeng	"
"	"	Paulina	Pa Ardin	Probolingo.

Aangekomen Schepen te Probolingo.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.
Oct. 4	Ned.	de Stad Amsterdam	M. van Gijel	Soerabaya.

Berigt aan Zeevarenden.

De Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op de *Kareng Djeroek*, in de nabijheid van *Tagal*, een merk is geplaatst, bestaande in een houten, wit geverfd kruisbaken, ruim 17 rijlandse voeten boven water uitstekende, en gelegen in de navolgende peilingen, volgens het miswijzend kompas:

Van de vlagstok tot *Tagal* N. 55° O.
Van de roede *ditto* N. 734° O.

De Vice-Admiraal, President der Commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten,
Batavia, den 10den Oct. 1854.
VAN DER PLAAT.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Nsch. schip *Vier Gebroeders*: de heer de *Faynas van Brakel*.
Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *Mr. A. N. M. Piz*, — *C. Duben*, — *A. Steenhard*, — *H. W. L. J. Ritter*.
Met het N. I. stooms. *Padang*: de heeren *T. Keyser*, — *C. C. Hall*, — *J. R. Schumacher*, — *J. F. Mussel*, — *L. Charin*, — *P. Andreas en familie*, — *J. Andrus*, — *J. F. van Leeuwen*, — *J. A. Rukle*, — *Th. de Mel van Otterloo*, — *W. Sieber*, — *T. Bonkoff*, — *W. R. J. van Bouscham*, — *Landworm*, — *Waber*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 7 to ten met den 14 October 1854.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Telegraph* gez. Roluf agt. de Weert, Ruyt en co.

100 ka. kane. 200 do. wijn. *Jakomitti*.
200 vs. boter. 40 do. spijkers. *Hager en Schuurman*.
8 vs. menie. *Van der Kiebert*.
8 ka. manufact. 100 kg. *Suermoudt en co.*
100 md. hier. 2 kg. *van der Kiebert*.
40 coll. manufact. *Kreglinger Dummier en co.*
70 " *Pittet en co.*
1 kt. vogelkoojen. *Gebr. Boedje en co.*
1 " boekwerken. *van Dorp*.
5 " manufact. *Anderson Tolson en co.*
2 " kramen. *Gangrich*.
28 " wijn. *L. Meyer*.
300 vs. boter. *Lessour*.
12 oxh. wijn. *Vaupel en co.*
100 vs. boter. v. *Ommen Ruel en co.*
19 kn. kramen. 20 coll. ijzerwaren. 1 kt. *behoefden*. 77 coll. manufact. *van Leeuwen en co.*
42 coll. manufact. 11 kt. provis. 200 vs. boter. *van der Kiebert*.
175 vs. boter. 100 hammen 57 vs. rolpens. 40 md. *water*. 100 kazen. *Order*.

75 kt. specie. (f 300,000.—). 313 coll. manufact. 1 cilinder 1 rad. v. suikermolen. 1 kt. machinerien. 817 ps. gietijzer. 175 pakken bedkooten. 8 kn. schoenen. 8 do. lampen. 6 do. borstelwerk. 22 do. katoenen. 13 do. inodores. 250 st. hardsteen. *N. H. M.*
462 kn. en 4 bu. koopmanschappen. 86 kn. wijn. 3 do. klokken. *Pandel en Stiehaus*.

Lading voor Samarang.

8 vs. boter. 1 kt. boeken. 3 do. manufact. 5 do. koopmanschappen. 6 do. papier. 6 coll. manufact. 200 vs. boter. 1 kt. papier. 2 do. glaswerk. 5 do. drukletters. 1 do. bijbel. 2 do. kramen. 4 do. aardewerk. 1 do. hoeden. 3 do. koopmanschappen.

Lading voor Soerabaya.

200 vs. boter. 2 ka. ijzerw. 2 aanbeelden. 1 vt. sink. 2 do. spijkers. 22 ka. manufact. 3 do. kramen. 1 do. aardewerk. 30 st. staal. 20 slijptenen. 20 vs. krijt. 2 coll. verfwaren. 200 vs. boter. 13 ka. manufact. 1 do. kramen. 1 do. glaswerk. 1 do. hoeden. 125 vs. boter.

Van Bessie per prauw sampang gez. Rachman.
170 pic. rijst. *Reijnt en Vinjs*.
Van Krawang per prauw sampang gez. Katjiel.
200 zakk. rijst. *Tan Katjong*.
Van Bessie per prauw sampang gez. Rajland.
130 zakk. rijst. *Adijem*.
Van Krawang per prauw sampang gez. Kassien.
200 zakk. rijst. *Asie*.
Van Bessie per prauw sampang gez. Saranga.
160 zakk. rijst. *Tan Siong*.
Van Tjono per prauw sampang gez. Sejong.
160 zakk. rijst. *Eng Kwatj*.
Van Bessie per prauw sampang gez. Idja.
140 zakk. rijst. *Keng Hong*.
Van Krawang per prauw sampang gez. Gemoek.
500 zakk. rijst. *Tan Katjong*.
Van Cheribon per prauw sampang gez. Alie.
22814 g suiker. *Tjes Anko*.
Van Indramajoe per prauw sampang gez. Jakima.
182 pic. rijst. *Heen Yang*.
Van Cheribon per prauw sampang gez. Hardah.
24070 g suiker. *Thee Boen*.
Van Pamanoean per prauw sampang gez. Kadier.
250 pic. rijst. *Jap Mio*.

Van Indramajoe per prauw sampang gez. Goler.
225 pic. rijst. *Lee Ahie*.
Van Pamanoean per prauw sampang gez. Naroodien.
370 pic. koffij. 207¹/₁₀₀ do. suiker. *Hogland*.
Van Pecalongan per ned. ind. brik *Pasukan* gez. Tan Pikgiok.
24¹/₁₀₀ pic. tabak. *Tan Pokoen*.
2011¹/₁₀₀ pic. suiker. v. *Ommen Ruel en co.*
Van Bessie per prauw sampang gez. Rahiba.
500 pic. rijst. *Tan Siong*.
Van Tjono per prauw sampang gez. Ader.
200 pic. rijst. *Bodier*.
Van Palembang per ned. ind. bark *Tiangtjoe* gez. *Ym. Tekhie*.
1072 pic. gomelastiek. 7¹/₁₀₀ do. zw. peper. 62¹/₁₀₀ en 114¹/₁₀₀ do. dammer. 37¹/₁₀₀ do. benzoin. 28¹/₁₀₀ do. gutha percha. *Gesag*.
Van de Lampongs per prauw Pantjallang gez. Apie.
135 pic. zw. peper. *Gesag*.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Vier Gebroeders* gez. Vonck agenten Kopersmit en co.
100 pic. tin. *N. H. M.*
50 pic. rotting. 4635 do. rijst. *MacLaine Watson en co.*
7077¹/₁₀₀ pic. suiker. 76¹/₁₀₀ do. rotting. 206 g indigo. 65 ps. koe-huiden. *MacNeill en co.*
4 kt. jap. goederen. *Agenten*.
2 paarden. *Gesag*.
4 va. hoenen en erwten 2 do. boter. uit entrop. v. *Ommen Ruel en co.*
Naar Nederland per ned. schip *Nijverheid* gez. v. Strijen agt. de Weert Ruyt en co.
1 kt. boekwerken. 3 do. elixer. aan boord gebl. lad. v. *Haber-Town*.
150 pic. tin. 60 do. rotting. 2628¹/₁₀₀ do. suiker. 1040 do. koffij. *N. H. M.*
Naar Padang via Bencoeen per ned. ind. stooms. *Ambon* gez. Hugen-holts agt. Kopersmit en co.
19 bu. en 2 kn. aertings. *Anderson Tolson en co.*
6 coll. oorlogs goederen. 117 kn. en 8 bu. milit. do. 1 kt. roodwijn.
2 do. planten. 9500 goemiezakk. *Gouvernement*.
20 bu. ruwe katoen: 2 kn. kantoerbehoefden. *N. H. M.*
30 kn. man. sigaren. uit entrop. *Puris*.
30 pakk. chin. papier. pajongs. 9 pic. batv. poeder suiker. 12 va. meel. 1 kt. ijzerwerk. 4 do. div. lijnwaden. 1 do. roodwijn. 4 do. vrucht. op water. 2 do. cognac. 1 do. rozen. 4 do. suren. 12 katje linnen. *de Fieness*.
2 kn. div. manufact. 3 bu. sarongs. *Said Heesda*.
2 kn. div. lijnwaden. 1 do. sarongs. 1¹/₂ pic. arab coralen. *Said sweet Satrie*.
3 kn. div. eur. en chin. kramen. 7 kn. do. koper en ijzerwerk.
27 do. chin. thee. 1000 ps. pajongs. 18 do. tamarinde. 1¹/₂ do. aarde katjang. 40 pic. batv. arak. 2 kn. eur. naigaren. 2 do. div. kramen. 1 do. schilderen. 1 do. wijnglasen. 1 do. arab rozen. 2 do. eur. raamglazen. 1 pak. chin. drooge bloemen. 5 pakk. eur. ijzer schoppen. *Tjes Yockie*.
2 kn. zeilen. *Gouvernement*.
1 kt. makdosken. 1 do. eur. chitson. 1 do. sadels. *Said Altydencs*.
8 kn. eur. provis. 4 do. bitter. 4 do. cognac. 3 do. provis. van den *Breek en co.*
5 kn. aertings. *Bart Nijrile en co.*
20 kn. wijn. 6 va. bier. 2 oth. brandwijn. 1 kt. amer. boesheit. 1 kt. lepels. *John Pryce en co.*
14 ps. longcloths. 2000 do. chin. gel. papier. 2 kn. batv. confitur. *Lijn Hoo*.
3 kp. div. materialen. 1 rol platlood. f 60000 kopergeld. 58 kn. milit. goederen. 2 do. planten. 2 do. kleedingstukken. 2 do. milit. goederen. *Gouvernement*.
10 kn. gedr. katoen. 1 kt. eur. batiek sarongs. 34 do. Bier 2 wagen katoen. 1 kt. bat. tjens. *Puris en co.*
1 wagen. *Gouvernement*.
4 kn. regaal uit regalen pakk. *van der Kiebert*.
13 kn. wit katoen. 5 bu. ong. do. *Adam en co.*
1 wagen. *Levert*.
7300 stroozakken. 3 kn. sigaren. 3 do. meubelen. 1 buffet. 1 kt. schilderen en boeken. *Paine Stricker en co.*
66 kn. longcloths. 6 do. kat. tjindes. 1 do. naakden. 4 do. tabakdozen. 1 do. tanab. bat. doeken. 1 do. eur. koper kneepen. 60 zakk. tarwe. 1 kt. div. manufact. 4 do. oud. koper. 2 pakk. chin. aluin. *Lijn Hoo*.
1 kt. eur. galk. papier. 2 va. maderia. *Ge Kiankian*.
30 zakk. tarwe. *Hogard*.
1 kt. bitter. en witte brandwijn. van den *Biesen*.
2 kn. kantoerbehoefden. v. *H. Noman en Koff*.
f 500 zilv. specie. *Anderson Tolson en co.*
Naar de Cocos eilanden. per ned. ind. schoener *Harriet* gez. Rees agt. Adam en co.
200 pic. rijst. 50 sing. planken. *Agenten*.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 26 September tot en met den 5 October 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ethen* gez. J. C. Lebert.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 27 September 1854 no. 77.
Van Batavia per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. Deighton.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 4 October 1854 no. 79.

Van Batavia per Eng. schip *Zuma* gez. C. Hura.
2 bu. eur. goemiezakken. *MacNeill en co.*
Van Batavia per Deen. schip *Courier* gez. E. Krabbe.
900 st. kleine zakken. *Wernuth en co.*

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Bismatra* gez. Gievel.
4372 pic. suiker. 9046 do. koffij en 235 do. rotting. *N. H. M.*
Naar Havre de Grace per Fr. schip *Benjamin Sanier* gez. J. Dolz.
6,302 pic. koffij. 76 do. rotting. 4,400 st. koe-huiden. 97 pic. staart peper. en 6,147 g indigo. *Dorrepal en co.*
Naar Amsterdam per ned. schip *Tweeling Zusters* gez. Carst.
100 pic. rotting. 4,676 do. suiker. 10 do. koffij en 1,580 st. buffel-huiden. *Kraggs en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 5 tot en met den 6 October 1854.

AANVOER.

Van Balie per ned. brik *Djeomating* gez. Oei Roe.
1500 pic. rijst. 63 st. koe-huiden. *Oey Waitfa*.
Van Batavia per ned. schoener *Mercurius* gez. J. H. Walter.
10500 st. goemiezakken. 400 tobben staal. *N. H. M.*

UITVOER.

Naar Paseroean per ned. kotte *Grille* gez. Mardam.
4 kn. madapoll: 1 do. papier. *Mejard Watson en co.*